A°. 1832. N°. 57.

SURINAAMSCHE COURANT.

DINGSDAG, DEN 17 *JULIJ*.

Publicatie.

DE GOUVERNEUR GENERAAL IN RADE.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

Alzoo het Ons ter handhaving der goede orde in de kolonie *Suriname* noodzakelijk is voorgekomen, dat eenige meer stellige en bepaalde voorschriften worden daargesteld, ter beteugeling van zoodanige overtredingen, als daarmede onbestaanbaar zijn.

ZOO IS HET, dat Wij hebben goed gevonden en verstaan te statueren en vast te stellen, gelijk Wij zijn doende bij dezen.

ARTIKEL 1.

Elk en een iegelijk niet tot den slavenstand behoorend persoon, die op de openbare wegen of straten, of in eenige kroeg, herberg, koffijhuis, logement of dergelijke daarmede gelijk staande inrigtingen, aan eenen anderen niet tot den slavenstand behoorend persoon, eenig scheldwoord of scheldwoorden zal hebben toegevoegd, of die denzelven zal hebben uitgejouwd of door woorden, teekens of gebaarden aan de bespotting van anderen zal hebben blootgesteld of getracht bloot te stellen, of die denzelven door het uiten of het doen van bedreigingen, door hem eenig misdrijf of eenige ondeugd te verwijten, of op eenige andere wijze in zijne eer heeft gekrenkt of getracht heeft te krenken zal, onverminderde de civile actie van den beleedigden, verbeuren eene geldboete, die naar gelang van omstandigheden, in bedrag zal kunnen verschillen, doch die nooit minder zal mogen zijn dan *vijf* gulden en nooit meer dan *twee honderd* gulden; wordende het aan den Regter overgelaten, om in elk voorkomend geval te beoordeelen, of hetzelve al dan niet in de termen van het tegenwoordige artikel is vallende.

ART. 2.

Elk en een iegelijk niet tot den slavenstand behoorend persoon, die op de openbare straten en wegen, moeijenis en burengerucht verwekt of tracht te verwekken, hetzij door uitbundig schreeuwen, tieren of eenig ander rumoer aan te rigten, hetzij door met anderen in grootere of kleinere verzamelingen zich te vereenigen, en, na daartoe door eenen beambten der policie te zijn aangemaand, zich daarvan niet af te zonderen; hetzij door zich eenige anderen daad te veroorlooven, na het oordeel des Regters, de kennelijke strekking hebbende, om de openbare orde en rust te verstoren, zal gestraft worden met eene geldboete, welke naar gelang van omstandigheden in bedrag zal kunnen verschillen, doch die niet minder zal mogen zijn dan *vijf en twintig* gulden, en niet meer dan *twee honderd* gulden of met eene gevangenis in de Fortresse *Zeelandia* van ten minsten *drie* en van ten hoogsten *tien* dagen, hetzij te zamen, hetzij afzonderlijk.

ART. 3.

Met gelijke straffen als in het vorig artikel zijn vermeld, zullen gestraft worden de niet tot den slavenstand behoorende personen, welke zich schuldig maken aan schennis van eens anders huisregt, hetzij door tegen den uitgedrukten en hun kennelijk geworden wil des bewoners in deszelfs woning of het tot dezelve behoorend erf zich te begeven, hetzij door, hoezeer ook met deszelfs bewilliging zich daarin begeven hebbende, in dezelve woning of op eenigen tot die woning behoorenden en daarmede een geheel uitmakenden grond eenige moeijenis, getier of andere onhebbelijkheid aan te rigten, naar het oordeel des Regters, de kennelijke strekking hebbende om de huisselijke vrede en rust te verstoren.

ART. 4.

Wanneer eenig tot den slavenstand behoorend persoon zich aan de misdrijven bij art. 1, 2 en 3, vermeld, zal hebben schuldig gemaakt, zal hij, naar gelang van omstandigheden, gestraft worden met eene gevangenis te water en te brood op de Fortresse *Nieuw Amsterdam* van niet minder dan *zes* en niet hooger dan *tien* dagen, of wel met de straffe der slagen, welke in geen geval het getal van *honderd* zullen mogen te boven gaan; zullende deze straffen zoo wel te zamen als afzonderlijk mogen worden opgelegd.

ART. 5.

Wanneer de misdrijven in de vorige artikelen vermeld onmiddelijk zijn voorafgegaan of onmiddelijk zijn gevolgd door, of gelijktijdig zijn bedreven, met misdrijven van eenen zwaarderen aard, b. v. feitelijke geweldadigheden, verwonding, muiterij, oproer, enz., zullen de straffen tegen de laatstgemelde misdrijven gestatueerd, op de schuldigen worden toegepast.

ART. 6.

De tegenwoordige Publicatie zal in de kolonie *Suriname* dadelijk na hare afkondiging kracht van wet hebben.

En op dat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd, en in het Gouvernements-blad geïnsereerd.

Aldus gearresteerd in de Raadsvergadering, gehouden alhier aan *Paramaribo*, den 10 Julij 1832, het negentiende jaar van Zijner Majesteits regering.

E. L. VAN HEECKEREN.

Ter Ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade,

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Algemeene Secretarij.

Den 15 *Julij* 1832.

Alzoo DIRK COENDERS, zich bij rekeste aan den Hoogen Raad der Nederlandsche West-Indische Bezittingen vervoegd heeft, met verzoek om te mogen verkrijgen Brieven van Manumissie, voor de hem in eigendom aankomende Slavin JANSIE.

Zoo is het, dat de Hooge Raad goedgevonden heeft, zulks algemeen bekend te maken, en een iegelijk, die eenig regt of pretentie op de gemelde Slavin mogt sustineren, op te roepen, om binnen den tijd van *drie* weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare Dagbladen of Couranten zal zijn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Algemeene Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

AMSTERDAM, 26 Mei.

Men leest in onze dagbladen (Parijs 22 Mei) eene nota, welke den 11den Mei van wege Belgie aan de conferentie is geadresseerd, en waarin voorkomt: „dat Belgie niet zal onderhandelen voor de ontruiming van het belgisch grondgebied; — dat Belgie, bij eventuele onderhandeling, in gene wijziging zal toestemmen, dan tegen vergoeding; — dat, bijaldien eene zoodanige onderhandeling mogt mislukken, Belgie zich zoude houden aan den inhoud der 24 artikelen; en dat bijaldien de laatste acten van den belgischen gezant mogten geoordeeld worden met deze verklaring te strijden, Belgie zich verpligt zoude zien denzelven te desavoueren."

— Men verzekert stellig, dat vorst *Leopold* zich binnen weinige dagen naar Compiègne begeeft, voor zijn huwelijk met prinses *Louisa*; dat Koning *Philips* hem den 28sten te gemoet zal gaan, en dat, om inmiddels Belgie te bewaken, een talrijk fransch leger op de grenzen vereenigd zal worden.

— Men heeft hier heden berigt, dat de hertog *van Wellington* niet heeft kunnen slagen in het zamenstellen van een nieuw Engelsch ministerie, en dat alnu het ministerie van lord *Grey* zal blijven bestaan. De ultraliberalen zijn er verblijd over; doch doen tevens opmerken, dat in Frankrijk een ander, meer onafhankelijk stelsel van bestuur behoort omhelsd te worden, daar het tegenwoordige met het ministerie van lord *Grey* zou staan of vallen. Zeer mishaagt hun eene verklaring van den *Moniteur*, dat men voornemens is, het sijstema van wijlen den heer *Casimir Perrier* voort te zetten. Overigens is tot heden niets zekers bekend omtrent de zamenstelling van het nieuwe ministerie, en niemand weet niet nog te zeggen, wie president van den raad van ministers zal worden.

Door velen wordt het thans daarvoor gehouden, dat de hertogin *van Berry* zich werkelijk heeft bevonden aan boord van de stoomboot *Carlo Alberto*, welke door 's lands vaartuig de *Sphinx* is aangehouden, maar dat de hertogin, toen de boot in gevaar geraakte van genomen te worden, bij tijds in den omtrek van Ciotat is aan land gegaan, vergezeld van een jongman, wiens naam en betrekkingen men niet schijnt te kennen; en dat zij vervolgens naar Italie heeft weten te ontkomen.

— De heer *Leon*, natuurlijke zoon van *Bonaparte*, die den heer *Hesse*, een Engelschman, in een tweegevecht heeft gedood, is deswege voor het hof van assises wegens moedwilligen manslag aangeklaagd.

Messager des Chambres: Wij vernemen uit de beste bron dat de te Parijs gevestigde gezanten der Groote Mogendheden aan hunne ambtsbroederen, te Madrid,

geschreven hebben om hun de levendigste afkeuring te kennen te geven met opzigt tot de op Marseille mislukte expeditie, en om hen aan te manen van het Spaansche Gouvernement te vorderen dat hetzelve de hertogin de Berry niet vergunne om Barcelona of eenige andere haven van het Schiereiland tot ontvlammingshaard harer staatslistige kuiperijen te maken. Onze regering doet van haren kant ongetwijfeld, nog wel verre weg nadrukkelijker voorstellingen aan het Madridsche hof, bij hetwelk voorzeker onze Gezant bevel bekomen heeft, geen oogenblik langer te verwijlen, indien het Spaansche Kabinet mogt weigeren aan hare voorstellingen voldoening te geven. — Wij hopen ook dat wij dezelfde taal en hetzelfde gedrag zullen voeren jegens den hertog van Modena, wien wij thans wel zullen weten te noodzaken, het Koningschap van Julij te erkennen; en wij zullen geenszins dulden dat hij eene zijner bezittingen tot het vereenigingspunt zijner intriguen en machinatien make, welke hij ons verpligten zoude zelve te Massa te komen verijdelen, indien hij weigeren mogt zelf de strafschuldige handlangers van het oproer uit die plaats te verdrijven.

De stoomboot, welke de Marseillanen den 30sten April als den Messias, of als de Heilige Verbonds-Arke verwachtteden, schijnt zeeschaden te hebben ondergaan die haar genoodzaakt hebben tegen over een of ander gedeelte der kust voor anker te komen, alwaar zij bezig is zich te herstellen, en waar de ter harer vervolging afgezonden schepen, zeer zeker haar zullen bereikt en opgebragt hebben. Indien de Josua der partij, de Maarschalk Bourmont, zich aan haar boord bevindt, zal men hem ongetwijfeld gelegenheid geven om zich bij monde, ten overstaan van den Hr. Regter van Instructie, te Marseille te verklaren nopens den twist, die tusschen hem en den Heer Maarschalk Clausel gerezen is, nopens den eed van getrouwheid welken eerstgemelde, al dan niet, aan den koning der barricades zoude hebben afgelegd. Ongelukkiglijk voor den held der vijfde Hendriks regering, is zijn woord eenigzins meer weifelende, dan dat van zijnen tegenspreker die het zijne nimmer gebroken heeft, en die, na den 20sten Maart dienst gezocht, en den overheerscher getrouwheid gezworen te hebben, niet andermaal te Gent eenen nieuwen eed is gaan afleggen, daags vóór eenen veldslag het vaandel ontloopende, hetwelk hij gezworen had te dienen en te verdedigen.

Gazette de France: Er is gezegd geworden dat het Fransche Gouvernement de overeenkomst betrekkelijk Ancona niet had geratificeerd; doch het staat vast dat sints ettelijke dagen dat traktaat werkelijk is geratificeerd. Derhalve is door het gebeurde datgene bevestigd, wat wij te regt aanmerkten, dat de lieden die de bezittings-expeditie hadden aangeraden, de geschiedenis van den H. Stoel niet kenden. Wanneer toch heeft men door den Heiligen Troonstoel van St. Peter aan te randen, daarvan eenige andere vruchten getrokken dan neêrlaag en vernedering?

De *Courier Belge* heeft gezegd, dat men zich bezig houdt met het oprigten van een Poolsch legioen, waarvan het bevel zou worden opgedragen aan den generaal Daine.

MENGELWERK.

OVER HET GEBRUIK VAN GLAS BIJ DE OUDEN.

Ter gelegenheid van het opgraven eensvensters in het gewelf van een bad te *Pompeja*, merkt Sir William Gell, in zijn werk, *Pompejana* getiteld, op, dat bij de *Romeinen* de vensterglazen niet altijd uit gegoten glas bestonden, maar dikwijls ook uit kristallen platen, die op de eene zijde mat geslepen waren, opdat men niet van buiten in het vertrek zien konde. Deze in den vorm van een kruis gesnedene platen werden in koperen ramen gezet. Het eerste glas, te *Rome* bekend, kwam waarschijnlijk uit *Egypte*. Het kristalglas schijnt voor het jaar 556 na den bouw der stad *Rome* bij de Ouden zoo goed als onbekend geweest te zijn. Betrekkelijk den tijd, dat men het leerde bearbeiden, zijn de Geleerden doorgaans in dwaling. Zonder te gewagen, dat in de *Wolken*, von Aristophanes de beschrijving van een brandglas voorkomt, bewijst reeds Dodwell's verzameling van *Romeinsche* oudheden, dat alle thans bekende marmersoorten en edelgesteenten der Oudheden zeer goed in glas nagemaakt werden: zij vervaardigden daaruit vaten van allerlei grootte. In den tijd van Martialis, honderd jaren voor onze tijdrekening, waren glazen bekers reeds zeer gemeenzaam, behalve de *Calices Allasontes*, die in al de kleuren van het prisma speelden, en uit *Egypte* kwamen dezelve waren, volgens Vossius, zoo zeldzaam, dat Keizer Hadrianus toen bij er eenige aan Servianus zond, hem den wenk gaf, dat dezelve alleen voor buitengewone gelegenheden bestemd waren. De bij de *Romeinen* zoo zeer gezochte *Myrrhinische* vaten kwamen, naar 't schijnt, uit *China*. Propertius schrijft derzelver uitvinding aan de *Parthers* toe. Zoo veel is zeker, dat Oostersche porselein nog omstreeks het midden der zestiende Eeuw *Mirranna di Smyrna* heette. De menigte flesschen en ander huisraad van glas, te *Pompeij* gevonden, bewijst overigens genoegzaam, dat de Ouden het glasbereiden zeer goed verstonden: maar gemeenlijk gebruikten zij tot lantarens, als bij ons, in plaats van glas, bladen van hoorn; dit noemt Plautus *Vulkaan in een kerker van hoorn insperren*. Men bezigde tot dat einde ook linnen, gelijk men tegenwoordig vensters van geölied papier maakt. Later werd het glas zoo gemeenzaam, dat gheele zalen met glasvensters werden omgeven. De overblijfsels van zulk een vertrek zijn in 1828 bij *Ficulnea* in het *Romeinsche* gebied opgegraven. Ten tijde van Seneca bestonden de muren der baden uit het schoonste marmer, met vensters van boven tot beneden, en het water liep door glazen buizen.

ADVERTENTIEN.

Kustodient over de questieuse Slaven van SUSANNA DE CAMPOS, zal ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, op Zaturdag den 28 Julij, des morgens 10 uren, in het Locaal van het *Hof van Civile en Criminele Justitie*, publiek aan de meestbiedende *Verhuuren*, de volgende Slaven, als:

CATHARINA, SAMPIE, FRITZ en BEBÉ.

De konditien van verhuring, zullen *drie* dagen vóór de verhuurdag, ter Griffie van den *Hove van Civile en Criminele Justitie* voor een ieder ter visie liggen.

Paramaribo den 16 Julij 1832.

V. VAN HALM Jz.

Verkoop bij Executie, ten overstaan van den Griffier der Regtbank van Kleine Zaken, van de Slaven; ANNETTE CELLESTINA en LAURENS, aankomende de wed. RENS; geb. VAN TRIGT.

Deze Executieve verkooping zal plaats vinden, op *MORGEN* den 18 Julij 1832, 's voormiddags ten *negen* ure, voor het lokaal van het Hof van *Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie.*

Het proces-verbaal van arrest of in beslagneming ligt ter *visie*, ter Griffie van de Regtbank voormeld.

Paramaribo, den 17 Julij 1832.

De Deurwaarder bij de Regtbank voornoemd,

ABm. MOs. FERNANDES.

De ondergeteekenden geven aan het geëerd Publiek te kennen, dat zij op HEDEN den 16den dezer, hunne *APOTHEKAIRS AFFAIRE*, hebben geopend, onder de *Firma* van BETTING & Co.; aan de *Kerkzijde* La. B. No. 165; en recommanderen zich mitsdien aan de Heeren Planters en verdere Ingezetenen dezer Kolonie, met belofte van eene *prompte*, *civile* en *exacte* bediening.

Paramaribo den 16 Julij 1832.

BETTING & Co.

De reeds bij vorige Couranten aangekondigde Verkoop van het Huis en Erf, aan de *Watermolenstraat*, bekend onder La. B. No. 27; en een Erf, met een *Half Dak* en *Waterput*, gelegen aan de *Wagenwegstraat* La. D. No. 93, aankomende den Boedel wijlen Mejufvrouw ANNA ROSA van SLOSSER, zal als nu plaats hebben op Donderdag den 19den dezer des morgens ten 9 uren, door en ten Huize van den Vendumeester J. E. LIJONS alwaar de Koop-conditien van *heden* af aan ter *visie* liggen.

Het bovenstaande Huis aan de *Watermolenstraat* is een groot *Twee Verdiepings Huis*, onlangs nieuw getimmerd en geschilderd, en voorzien met *Tien Kamers*, *Gemetselde Kelders* en *Put*, binnen in het Huis alsmede een nieuw *Twee Verdiepings Negergebouw* en verdere *Gemakken*, naar behooren.

Hetzelve is alle dagen, des namiddags te bezigtigen.

F. EIJSBREKER qq.

J. E. LIJONS, zal Donderdag om *negen* uren, op Vendu verkoopen: Provisien en Stukgoederen, mede eenige Schapen en Varkens, behoorende aan den Boedel nu wijlen den Heer J. STRAATMAN; voorts Wane en Kopie Planken.

Bij H. S. SAMSON, te bekomen:

Mei Boter in 14 ℔ vatjes, Zoetem.- en Kom. Kazen, Engelsche Mostaard, beste Zeeuwsche Ajuin, witte- en bruine Kandij Suiker, Raap-, Patent-, gekookte en ongekookte Lijn Olie, vaatjes Willood en andere Verfwaren, Visschers Garen, Visschers Lijnen, Breeuwerk, Slijpsteenen, *groote koppen* Pijpen, Neger Pijpen, Zool Leêr, Zwart-, Rood- en Groen Maroquin dito, alle soorten Schoenmakers Gereedschappen, Blik-, Tin en IJzerwaren, School- en Kantoor behoeftens, en meer andere Goederen.

Keijzersstraat, over den Heer VAN BOMMEL.

Kapt. H. HAGERS, voerende het Nederlandsche Schip *Margaretha*, zal tegens *medio* Augustus aanstaande, de retour reis naar *Rotterdam* aannemen.

Paramaribo, den 17 Julij 1832.

A. M. GELLEÉ vertrekt.

Paramaribo, den 12 Julij 1832.

*** Vermist eene bruine *KOE*, hoog vol, naar alle waarschijnlijkheid reeds geworpen. — Die dezelve te regt brengt of daarvan behoorlijke aanwijzing doet, kan op eene billijke belooning aanspraak maken; — adres ter dezer Drukkerij.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 15den dezer, het Schip *Wilhelmina en Maria*, Kapt. J. J. BART.

Idem, het Schip *Anna en Louisa* Kapt. J. K. DE JONG; beide van *Amsterdam*.

UITGEKLAARD.

Den 12den dezer, het Schip *Godefrida*, Hapt. A. HANSEN, naar *Amsterdam*, lading: 402 vaten Suiker, 70 balen schoone- en 20 dito vuile Katoen, 5 vatjes Lemmetjeswater, en 1 kistje inhoudende 72 ℔ Tonka-Boonen.

Ter Drukkerij van de Erven C. J. FUCHS.